

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Január 15.

15. szám.

Magtermési jelentés 1900 évről.

Az erdeifenyő, az idén egyes vidékeken igen bő, másokon közepes termést adott, az átlagos eredményt azonban tetemesen jobbnak tartom a tavalyinál; az erdei magvak áralkulásánál különösen a túlevelüeknél, a melyek tobozsedési ideje kizárólag a téli hónapokra esik, azonban eltérőleg a gazdasági magvakétól, nem egyedül a termés mennyisége mérvadó, hanem az időjárás kedvező vagy kedvezőtlen volta is. Ezt a tényt igazolja az 1899/900. évi idény, a melyben daczára az általános és egész Európán átvonuló bő toboztermésnek, nem lehetett olcsóbb árakkal megjelenni a piacon, mint az 1898/99-iki igen kis termés után, mert deczember 5-től kezdve 1900. január végéig az árak alakulására mérvadó vidékeken és országokban oly rendkívül zord tél volt, hogy egyáltalán nem lehetett tobozt szedetni, ami pedig feb.—májusban hónapokban a magpergetőkbe került, annak beszerzési ára majdnem kétszerese volt az eredetileg tervezett beváltási hányadnak és roppant magas árakat fizettünk nyers erdei fenyőtobozért (100 kilonként 8 K. 20 fl.-t). Ha azonban az idei bőterméshez kedvező szedési idő is járul, akkor a mag árának tetemes csökkenése is várható, ámbár azon külországok készlete, a melyek nálunk mint állandó vevők lépnek fel, és a melyeknek e

magfaj iránti magatartás a mérvadó az árak emelkedésére, nem jelentékeny.

A luczfenyő az idén sem termett tobozt és az idei szükséglet kizárólag az 1898-iki rendivül gazdag termésből fog fedeztetni, a mely annak idején 90/95% csiraképességgel bírván, ma is még 75—80% csiraképességet mutat. Volt ugyan alkalmam oly — sajnos — hazai magpergetőből eredő luczfenyőmagot látni, a mely a budapesti m. kir. állami magvizsgáló állomás lelete szerint — horribile dictu — csak 47% csiraképességgel hozatott forforgalomba, holott a szavatolás 70%-ról szólt. Hasonló minőségű luczfenyőmag az idén valószínűleg nagy tömegben fog ajánltatni, különösen a külföldi magkereskedők részéről, a kik büntetlenül vétkezhetnek az 1895. évi XLVI. t.-cz. illetve ennek végrehajtási rendelete ellen. A csiraképességért való szavatolás kikötése tehát az idén különösen kívánatos leendő. Eltekintve a hazai ipar- és kereskedelem minden pártolásától, ajánlatos, ha a hazai erdőbirtokosok a fentidézett törvényre való tekintettel saját érdekükben hazai magpergetőkből vagy hazai megkereskedők közvetítésével szerzik be erdei magszükségletüket.

A vörösfenyő termése is alig jöhet számításba és így a tavalyi rendkívüli magas árak nem fognak jelentékenyen csökkenni. Hiány e magnemben nem fog mutatkozni, mert az 1898/99. kitűnő termésből van még elég, kilégítő minőségű 35—40% csiraképességű

készlet, mert tudvalevő dolog, hogy a vörösfenyő, ha a pergetés után szárazon szárnyaltatott le, több éven keresztül megtartja jó csiraképességét.

A jegenyefenyő végre megfelelt a régen óhajtott kívánságnak és úgy mennyiség, mint minőség tekintetében kielégítő termést nyújtott. Az idén 60% csiraképes jegenyefenyő mag sem tartozott a ritkaságok közé. Holott közönségesen annak a kereskedelemben előforduló átlaga 25—30%. Tavaly a jegenyefenyőmag teljes hiányában sok erdősítés abban maradván, már ez ősszel is sok elvettett, úgy hogy a tavaszra maradt mennyiség nem fogja fedezni szükségletünket és bajor vagy württembergi behozatalra leszünk utalva: a jegenyefenyőmag ára ez őszön, minőség szerint 45—60 korona volt 100 kilonként, tavaszra azonban körülbelül 30—40% áremelkedésre számíthatunk.

Havasi fenyőmag az idén is termett annyi, hogy a szükséglet könnyen és jutányos árban fedezhető. Boróka fenyő az idén gyengébb eredményt adott a tavalyinál és alig kerül valami kivitelre, holott tavaly tetemes mennyiség vitetett ki Eperjes tájáról Észak-Németországba, nem ugyan erdősítési hanem ipari használatra.

A simafenyő a melynek magjában tavaly különösen az idény vége felé oly érzékeny hiány volt, hogy 1 kiló ára 36 sőt 40 K.-ra is rugott és így drágább volt mint a nagyon ritka

exotikus rokona, a Himalaya Simafenyő (*P. Strobilus excelsa.*), az idén teljes termést adott, úgy hazánkban mint Európa többi részeiben valamint Amerikában is, úgy hogy e mag valószínűleg 10—14 K. kilonkénti jutányos árban fog jegyeztetni. A simafenyő hazánkban mindinkább terjed mint disz- és haszonfa. Az exotikus tülevelűek csoportjából honi viszonyaink között csupán csak az *Abies Nordmanniana*, a *Larix Leptolepis*, *Picea alba*, *Pseudotsuga Douglasii* képezi jelentékenyebb kereslet tárgyát. Ezek termése kielégítő.

A lombfamagvak termése, eltérőleg a tavalyi hiányos eredménytől, az idén igen jó. Mezei juhar, fürtös juhar, korai juhar, gyertyánfa, nyírfa bő termést adtak, a minőség is teljesen kielégítő. Igen örvendetes, hogy a virágos kőris és a közönséges kőris magjából is sok volt szedhető, nemkülömben a gleditsia és akácza magjából. Nagyon kívánni való, hogy ez utóbbi szedése mindinkább tágabb körökben üzessék hazánkban, mert az akác az ország legtöbb vidékén előfordul és magja mindig oly árak mellett kel el, hogy érdemes vele vesződni. Nem kicsinylendő haszon érhető el vele, mert például Észak-Olaszországból, Padua és Milano vidékéről vaggonszámra szállítják e magot külföldre. Bükkmakk 5—6 évi szünet után oly bő termést adott, hogy száz és száz vaggonnal lehetett volna gyűjteni. A szükséglet azonban kicsiny, annál is inkább, mert a külföldön is sok termett és Németország

A vadorzó.

(Folytatás.)

A lövésre szörnyű átok és káromkodás volt a sűrűből.

A két vadász talpon termett s a hang felé akart iramodni, a gróf azonban az első lépésnél megbotlott és elesett; szerencséjére, mert ugyanabban a pillanatban lövés dördült el és az orvvadász golyója egy karvastagságu fenyőágot zuzott szét a feje fölött.

Sápadtan emelkedett fel a gróf s oda pillanatva a lövés helyére, összeborzadt. Ugyanazt a fenyőt tépte meg a golyó, a mely alól az előbb kiemelkedett. Nem kellett nagy tudomány annak a kiszámításához, hogy ha véletlenül el nem esik, az a golyó az ő mellét járja át.

— Biztos keze van a gazembernek — sziszegte a gróf, — de annak végét fogom szakítani. Gyalázat, hogy egy ilyen nyomorult paraszt vadorzó boszútlanul garázdálkodhasson. Ezzel vadásza felé fordult, de nem találta maga mellett; az már akkor messze járt.

— Még majd ezt is lepuffantja egyszer az a betyár — mormogta a gróf fogai közt, mialatt a tisztás másik oldala felé irányozta lépteit. A sűrűség szélén kutatni kezdett.

— Hol lehet vajjon a bika hullája? — gondolkozott félhangon tovább. — Látnom kell a sebet; hisz' ennek minden lövésére tűzben esik össze a vad.

Nem kellett soká kutatnia. Pár lépéssel beljebb a sűrű fiatalos egy jó darabon erősen le volt taposva s a legázolt hely közepén feküd a bika teljesen megcsontított hullája. A remek állat agancsa gondosan le volt fűrészelve a koponyával együtt s az éppen olyan gondosan lenyúzott bőr és egy kivágott hátsó czomb oldalt hevert. A gróf elmerengve nézte a szétszedett hatalmas állatot, melynek lapoczkáján ott volt a pontos

mázsánsként 15 márkáért ajánlott bükkmakkot.

A kocsányos tölgy úgy mennyiség, mint minőség tekintetében kitünően termett és makkja olcsó árakon volt beszerezhető, mert az idén Németországban is bő termés lévén, kivitel nem volt. Tavaszra is maradt annyi, hogy az erdősitések akadály nélkül foganatosíthatók lesznek. Ellenben:

kocsánytalan tölgymakk igen kevés termett, ami felszedhető volt, rögtön és magas árak mellett talált vevőt. Tavaszra csak csekély mennyiség mardhatott, a mely távolról sem fedezheti a szükségletet. Csértölgy makk nem termett, ép úgy molyhos tölgy makk sem volt beszerezhető, pedig igen ajánlatos volna, hogy erdőgazdáink ennek szedetésére figyelmet fordítsanak, mert magas árakon kel el.

Amerikai vöröstölgy (*Quercus rubra americana*), amelylyel állítólagos kitünő tulajdonságai miatt bőven kísérleteznek, nemkülönbön örökzöld tölgy (*Quercus ilex*) és sok más diszválfaj termése jól sikerült. Gyümölesmagvak bőven teremtek, úgy hogy jetentékeny felesleggel is rendelkezünk és némi kivitelre is számíthatunk alma és körte magvakban, holott barackmagvak minimális árak mellett sem találnak vevőt. Csupán a *Prunus Mirabolana*, a mely tudvalevőleg azért, mert könnyen kel és szilva és barack alá igen jó alanyokat szolgáltat, igen sokat alkalmaztatik, termett keveset, a miért is ára tetemesen emelkedett.

Faragó Béla

a Zala-egerszegi Magyar
Fenyőmag-Pergető Gyár tulajdonosa.

A szarka kártékonysága.

A szarkának nagy szaporasága miatt és azért is, mert még fölös számmal akadunk olyan területekre, hol senki sem vet rá ügyet, nehéz az eredményes pusztítás. Ez az oka, hogy gyakran akkor, midőn már azt hisszük, hogy teljesen megmenekedtünk a rabló fajzattól, egyszerre csak újból megjelennek a jövevények a vadban bővelkedő vidéken s mintha csak részükre készült volna, vigan megtelepednek a terített asztal mellett.

A szarka pusztításának többféle módja van, melyeket kivált a tapasztalatlanabb kartársak kedvéért jónak látom röviden ismertetni.

A lelövésre nagyon alkalmas a párzasi és költési időszak, de ekkor már előzőleg szükséges ismernünk a fészkek helyeit. Ezek felfedezésében segítségünkre van az az időszak, midőn a fákat még nem fűdi a zöld lomb; ekkor kell a már meglevő szarkafészkeket kikutatnunk és számba vennünk, sőt ha ez szükségesnek mutatkoznék, róluk egy kis tervrajzot is készítenünk, mert könnyen megeshetik, hogy a kizöldült fák lombja között azokat többé meg nem találjuk. A kotlás idejében különben a máskor annyira csacska szarkák olyan csöndesen viselkednek, hogy könnyen tévutra leszünk vezetve s azt hisszük, hogy nincs is területünkön fészkelő szarka.

A szarka néha igen korán, már április utoljában, de többnyire május elején kezd kotolni s tojásain olyan hűségesen ül, hogy a fát, a melyen a fészke van, gyakran többször is meg kell kopogtatni, míg kiröpi. A szarkát különben soha sem löjjük a fészében, mert a fészkek alapjául szolgáló vastagabb ágak és a fészkeknek sár tapasztása még a durvább sörétet

golyó nyoma, jellemezve a lengyel vadorzó biztos kezét.

— Igazán bámulatosan lő a gazember, de itt úgy látszik még sem élvezhette rablásának gyümölcsét! — kiáltott fel önkéntelenül a gróf. — Erősen meg lehetett ijedve, hogy mindent itt hagyott.

Még egy utolsó pillantást vetett a hullára s ekkor elővette sipját s bele fujt. Éles, rezgő hang szállt a bérczek felé, de bár ismételte többször is a sipolást, arra a viszhangon kívül nem jött más felelet. A gróf nyugtalan lett.

— Ez az ember még vesztébe rohan, pedig végtelenül sajnálnám, ha elveszteném, — tépelődött magában s lépteit a vadászak felé irányítva eltűnt a cserkészúton.

Mig ezek itt lent történtek, fent, a meredek kopár sziklákon lehorgasztott fejjel, dühtől szikrázó szemekkel bandukol a vadorzó. Szakadékos helyeken viszi az útja, de szive annyira telve van keserőséggel, hogy nem is ügyel lépteire, pedig csak egy kis félrelépés kell s elnyeli a száz öles mélység.

— Talán jobb is lenne meghalni — suttogják remegő ajkai. — Mit keresek én még ezen a világon, mikor leghűségesebb, egyetlen barátomat, legdrágább kincsemet megölték az uri gyilkosok. Elveszett az én drága kis jószágom s eltűnt vele az én szerencsém is. Hej! jól mondta azt nekem a Gyuri, hogy csak addig enyim a fejem, míg a Fruklit el nem veszttem, mert ez az én talizmánom.

Az utolsó gondolatnál önkéntelenül összerezzen. Hátán borzongás futott végig, szíve hangosan kezdett verni, az agyra tóduló vér kidagasztotta halántékain az ereket. Az egész emberen babonás félelem vett erőt; érzi, hogy hű kutyájának elvesztésével fogytán van a bátorsága is.

— Vajjon meddig tart? ... meddig tart még ... — folytatta tépelődését, melyet azonban egy durranás szakított félbe s a következő pillanatban egy robbanó golyó csapódott a vadorzó bal karja alatt a sziklába nagyot pukkanva s az apró sziklatörmelék fél arcát és testét sebezte össze-vissza.

is annyira megerőtlenítik, hogy a bent ülő tolvaj többnyire elmenekül s ekkor új fészket rak, melyben tojásait észrevétlenül kiköltheti. Ha a szarkát a fészében akarjuk felkeresni, legjobb, ha a felfedező útra ketten indulunk s míg az egyik a fát kopogtatja, addig a másik lőkészen, arcához emelt fegyverrel célba veszi a fészket s azonnal tüzel, a mint a szarka azt elhagyni készül, mert különben vajmi könnyen elmenekül a sűrű lomboszat közt.

Ha a költés idejét elmulasztottuk, akkor lövésre már csak a fiak kikélese után kaphatjuk legjobban, mert ekkor a kicsinyek nagy falánksága miatt gyakran kell ki s be repülniök, mely alkalommal fődött helyről könnyen lepuskázhatók, míg az árván maradt család a fészekből kiszedhetjük.

Némely vadászterületen a vadóvó személyzet a szarkák tojásáért is díjazásban részesül, ezek szedése azonban csak akkor vezet eredményre, ha egyuttal a szarkákat is ellőjük, mert ellenkező esetben más helyütt újból fészkelnek s a második vagy akár harmadik tojásokat ki is költik.

Mint már előbb említettem, a szarka igen szapora s alig hogy az első költés kiröpült, már újból kezdődik a kotlás. A fészket már elhagyott fiatalokat könnyen le lehet lődni, ha tartózkodási helyüket felfedeztük, mi legkönnyebben úgy történik, hogy valamely emelkedettebb pontról megfigyeljük, hová hordják az öregek az élelmet, mert arra menve, figyelmünket csakhamar felébredt a mindig éhes fiatalok cserregése.

A fiatal szarkákat gyakran oda csalhatjuk lőtávra, ha jól fődött helyen a nyúl siró hangját utánozzuk.

Az uhuval való vadászást sem hagyhatom említés nélkül. Ott, hol a vadász ezzel tesz kísérletet, igen gyakran tapasztalhatja, hogy alig esett egy-két lövés a kunyhóból, a nagyon óvatos szarkák már csak távolról szemlélik a gyűlölt ellenséget s nem jönnek

lövésre. Én ennél a módszernél úgy szoktam tenni, hogy a rendesen először jelentkező varjúkra nem vetek gondot s lövés nélkül hagyom, fenntartván azt a később érkező szarkákra.

Vége lenne még egy kipróbált módja a szarkák pnsztításának s ez a mérgezés. Ennél legcélszerűbb a házityúk alól kiszedett olyan tojásokat használni, melyekben a csirke megfulladt; az ilyen tojásokat, kétfelé vágjuk s tartalmukat strychninnel behintjük, alkalmazhatunk azonban bármely más tojást is, melyet megfurunk s belsejébe bele keverjük a mérget, ilyen esetben azonban a nyilást viaszszal kell betömnünk. Az így elkészített tojásokat alkalmas helyeken, leginkább nyiladákban vagy erdei tisztásokon célszerű elhelyezni.

Mérgezni lehet ugyan tavasszal is, de a téli mérgezés mégis a legsikeresebb, mint a hogy ezt már lapunk előző évfolyamának 16-ik számában közölt cikkemben tüzetesen leírtam. Most nem akarván ismétlésekbe bocsátkozni, itt még csak egy kiváló vadászati szakember, Fónagy József urnak velem közölt ama véleményét ismertetem meg a tisztelt olvasóval, hogy a főtt kukoriczakása (puliszka) foszforos patkány-méreggel keverve s alkalmas helyeken kirakva, approbált pusztító szernek bizonyult.

Olvasóink névjegyzéke.

Hetedik éve tartó munkálkodásunk során több barátunk és hívünk adott kifejezést abbeli óhajának, hogy lapunk előfizetőinek névsorát közöljük. Ennek az óhajnak megfelelően, de mert erre nézve előző számunkban is ígéretet tettünk, mai számunkban megkezdjük a névsor közlését, még pedig vármegyénként csoportosítva, hogy azután összehasonlító kimutatás közölhessünk a múlt évi július elején közölt statisztikai adatokban foglaltak

A vadorzó önkéntelenül lehajolt; sápadt arcát eléktelenítette a düh. Tehát robbanó golyóval lőnek rá, mint egy vadállatra. hogy az szétvesse testét, ne ismerje meg senki, hogy ki volt az áldozat. Görcsösen marokra kapta fegyvere agyát, féltéredre ereszkedett s a sziklafalhoz simulva, dühtől szikrázó szemei a lövés irányát kutatták. Nem sokáig kellett fürkésznie; üldözője nem rejtőzött el, de a vadorzó nem lőtt még; a düh, a lángoló bosszu érzete, kimerültsége talán eszébe juttathatta, hogy célzott téveszthet remegő kezével.

A fővadász pedig kalap nélkül, lihegve, lebegő hajjal mint örült rohant tovább előre, biztos halála elé. Már egészen közel volt; vérrel aláfutott szemei mohón tapadtak a szürkés sziklára, melyen egy véres tetemnek kellene feküdnie. Igen, ott kellene lennie, mert az ő keze soha sem szokott hibázni. A kielégített bosszu édes érzete járta át keblét.

De mi az?

Égyszerre éles nyilalást érez mellében, szemei előtt véres karikák forognak, kiáltani akar, de a hang

helyett vér ömlik ki a száján. Hátra tántorodik

A vadorzó, a gyilkos alakja most kiemelkedik a szikla mögül. Ha szürke szemei nem villognának olyan rémesen, halottnak nézné az ember, olyan fakó arcának a színe. Gépiesen támasztja le még füstölgő fegyverét, ruhájáról leveri a port s vérző arcára nyomja zsebkendőjét.

— Meg vagy bosszulva, édes Fruklím! — sóhajtja remegő hangon és lehajolva a mélységbe tekint.

A fővadász átlótt szívvel s összezuzott testtel hever a 200 ölnyi mélységben. Lábaival fennakadt egy csenevész henyefenyőn, míg lelógó véres fejét gyöngéden locsolgatja a kis patakocskára, mintha üde, friss vizével vissza akarná adni a halottnak örökre elszállott eszméletét.

— Vesztemet kerested s te lettél az áldozat, magad ástad meg sirodat s bele is estél — mormogta magában a vadorzó s fakó arcán a káröröm vigyor-gásával megindult a sziklák járatlan ösvényein.

Utja kacsakaringós, veszélyes ösvényeken veze-

és a folyó évi január elején fennálló állapot között A feliratban készakarva nem használtuk az „Előfizetők” kifejezést, mert hiszen még most, midőn sorainkat írjuk, meghaladja a négyszázat azoknak a száma a kik kapják s talán olvassák is lapunkat, de előfizetéseiket még nem küldték be, sőt tekintélyes részük még a múlt évről is hátralékban van, miután azonban a lapot tovább is elfogadják, nem kételkedünk benne, hogy továbbra is híveink maradnak s részint hátralékaik, részint előfizetéseik beküldésével becsületbeli kötelezettségüknek eleget tenni iparkodnak.

A névsor ime itt következik:

Abauj vármegye: 6.

1. Gafrik Imre	Stoós
2. Scholik András	Lucziabánya
3. Bálint László	Füzér
4. Koós István	Safarszka
5. Klement János	Felső Meczenzél
6. Nyigut József	Szögliget.

Alsó-Fehér vármegye: 8.

1. Magas Dániel	Verespatak
2. Zudor Jakab	Alvincz
3. Pataki Imre	„
4. Bartha József	Krakkó
5. Nagy Dezső	Magyar-Igen
6. Jászberényi Károly	Galacz
7. Tamás Mátyás	Galacz-Fenes
8. Gyurka Antal	Abrudfálva

Arad vármegye: 17.

1. Szevinszky István	Ágris
2. Kovács Lőrincz	Glogovác
3. Argyelán János	Kovaszincz
4. Barbosz József	Szemlak
5. Triff Efrem	Csala
6. Schäffer Pál	Arad
7. Spalek Lajos	Ágya
8. Debreczeni Zsigmond	Pécska

9. Kaluser Demeter	Pécska
10. Bálint Gyula	Berzova
11. Hofferek Vilmos	Berzova
12. Csizmás Száva	Boros-Jenő
13. Ördög Ferencz	Aranyág
14. Timár György	Sikula
15. Hencz György	Gurahoncz
16. Wojtek Pál	Fekete-Gyarmat
17. Makay György	Mária-Radna.

Árva vármegye: 3.

1. Gáspár Czirill	Revisnye
2. Trabalka Antal	Turdosin
3. Gáspár János	Paraszt-Dubova.

Névjegyzéke

azoknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület megalakításával kapcsolatos előleges költségek fedezéséhez személyenként 2 koronával hozzájárultak.

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
229.	Laukovits Albert	Lapa p.	Somogy
230.	BocsKay Antal	Gyalu	Kolos
231.	Steller Márk	Benesháza	Zólyom
232.	Takács József	Selyp	Nógrád
233.	Komsa György	Nagy-Ilva	Besztercze-Naszód
234.	Sütő András	Klicz	Szolnok Doboka
235.	László István	Felmér	N. Küküllő
236.	Mátyás János	Siklós	Baranya
237.	Krausz Ferencz	Alberti-Irsa	Pest
238.	Jedinák András	Svedlér	Szepes
239.	Varga István	Álsó-Hámor	Borsod
240.	Biró István	P. Szt. Márton	Bihar
241.	Varga V. Antal	Terecseny	Somogy
242.	Spangl Imre	Szergény	Veszprém
243.	Magyar György	Árpádhalm	Csanád
244.	Petrovits István	Nyitra Kolos	Nyitra
145.	Buzeczky Antal	Alsó-Vist	Fogarás

tett, hol más halandó alig járhatott volna, de a vad-
orzó jól ismerte már itt a járást s macska ügyes-
ségével küszört át a legveszélyesebb örvények, szaka-
dékok fölött is. Végre egy sűrű bozóttal fedett nyiláshoz
ért. Óvatosan körültekintett, bár nem volt mitől félnie,
hiszen ebben az eget verő magasságban nem igen
lakik élő lény. Az a hatalmas szirti sas, mely a feje
fölött kering, jó ismerőse lehet; még csak meg sem
lebbenti a szárnyait, mikor átúszik a fölötte. A vadász
utánna néz.

— Hej! ha nekem is szárnyaim lennének! —
sóhajt magában s nagy keserőséggel szívében elhárítva
a nyilást fedő bozótot, belép a barlangba.

Tágas, száraz odu az; látszik rajta, hogy már
régén lakják. Nyirfa galyakból összerótt, fenyő galyakkal
kipárnázott nyugvóhely van az egyik sarokban, letakarva
két medvebőrrel. Egy gyalulatlan asztal a közepén s
mellette egy szék képezik a lakás összes butorzatát.
Egy másik sarokban tömördek szarvas agancs hever
felhalmozva, mind kiállításra méltó remek példányok,

melyek a szakértő vadász szemében kincseket érnek.
Az orvvadász szemei azonban szomorúan siklanak el
a drága zsákmányon s tekintete az ágya mellett
kiterített vaddisznó bőrön akad meg. Régi, ócska
portéka az már, a sörte már jórészt lehámlott a sok
használattól, de a vadásznak kedves emlékei fűződ-
hetnek hozzá, mert mialatt nézi, szemei megnedve-
sednek s arcán két könnyesepp gördül alá.

— Szegény Fruklím, te már nem fogsz többé
rajta pihenni — suttogják fájdalomtól remegő ajkai s
a rettenthetlen vad férfit, ki csak az előbb minden
megindulás nélkül embert ölt s bármikor birokra kelt
a medvével, görcsös zokogással, gyöngé bábként borult
kutyája fekhelyére.

A nap már hanyatlani kezdett, hogy átadja fényes
birodalmát a sötét szárnyu éjnek s a vadász még
mindig ott feküdt mozdulatlanul. Ha olykor meg nem
rezzentené széles vállait az a görcsös csuklás, mely
hosszu sirás után fel-feltör a kebelből, azt lehetne
hinni, hogy mély álomba merült.

Különfelek.

Erdészeti altisztek mulatsága. A következő meghívót vettük: Az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó erdészeti altisztek saját segélyegyesületük alapja javára 1901 évi február hó 2-án Perecsényben, a gyári vendéglő nagytermében zartkörű tánczvigalmat rendeznek, melyre kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. — Kezdeté este 7 órakor. — Beléptidij: Személyjegy 2 kor. családjegy 5 kor. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Az állatok világa. Brehm Alfréd nagyhirű munkája magyar kiadásának most jelent meg a 10 füzete, mely a magyarországi denevéreket s a dél-amerikai hírhedt vérszopókat és más hártásorruakat tárgyalja. A magyarországon is előforduló fajok leírása teljesen új és tömértelen hazai megfigyeléssel fűszerezett. Méhely Lajos, a magyar kiadás szerkesztője maga is nemrég nagy munkát írt a hazai denevérekről s így bőséges alkalma nyílt tanulmányai eredményeit a jelen füzet keretében érvényre juttatni. De a külföldi fajok ismertetése is teljesen a tudomány mai színvonalán áll, amennyiben határozotlan szétrombolja azt a hazai irodalomban is minduntalan fölmerülő tévhitet, hogy a vámpír vérszopó denevér volna. Ellenben kifejti az ismertetés, hogy mely tropusi fajok igazi vérszopók és miért azok. A füzetet mint a megelőzőket is, szebbnél-szebb rajzok díszítik. A mű a Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában jelenik meg (vácsi körút 78) s itt valamint minden könyvkereskedésben megrendelhető. Egy-egy füzet ára 80 fillér.

Éppen fölbukkant a hold a havasok mögül s ezüstös rezgő fénye körül tánczolta a fehérítő sziklatömböket, midőn a vadász kilépett odujából. Nem tudott tovább maradni magányában, vad szenvedélye kiüzte onnan.

— Hova indulsz? — kérdi az ész.

— Csak előre, előre! — biztatja a sziv és ő mintegy öntudatlanul indul meg a veszedelmes úton le a völgybe. Régen bolyong már, maga sem tudja, mióta; egészen elfáradt. Végre lágy talajt ér a lába és friss fenyőillat veszi körül. Esmélni kezd s körültekint. Ismerős neki nagyon a hely.

Ott, ott, azon a fenyő flataloson túl fekszik megmerevedve az ő hű barátja, kísérelője. Csak még egyszer láthassa, megsimogathassa selymes szőrét, vihessen abból emlékül, talizmánnak egy pamacsot!

— Igen, fel fogom keresni, eltemetem szegény Fruklimat; ne csúfítsák el szép testét a vadak. Örökké fájna a szivem, ha ezt nem tenném. Még nem fognak üldözni, hiszen a fővadász halálát csak reggel tudják meg.

Óvatosan indul a tisztás felé; még az eléje kerülő ágakat is elfogja kezével s vigyázva ereszti vissza, hogy semmi neszt ne okozzon. Mint a kigyó, olyan nesztelenül siklik előre

* * *

(Vége következik.)

A föld lakosságának sűrűsége. Arra a kérdésre, hogy a föld országai lakosságuk sűrűsége szerint mily sorrendben következnek egymásután, egy német lap így felel;

Egyiptom foglalja el e tekintetben az első helyet, ott egy négyzetkilométerre kétszázkilencven személy esik, a második helyen áll Belgium négyzetkilométerenkint kétszázhuszonhat emberrel. Egy négyzetkilométerre Németalföldön százötvennégy, Nagybritanniában és Írországon százhuszonnyolc, Japánban száztizennégy, Olaszországban száztiz lakos jut. A hetedik helyen áll Németország, ahol kilencvenhét lélek esik egy négyzetkilométernyi területre. Ausztriában nyolcvannégy, Svájcban hetvennyolc, Franciaországban hetvenhárom, Dániában hatvan, Magyarországon ötvennyolc, Szerbiában ötven, Romániában negyvenegy, Görögországban harmincnyolc, Spanyolországban harminchat és Bulgáriában harmincöt ember van egy négyzetkilométeren. Ezek után következik Svédország tizenegy, az Északamerikai Egyesült Államok tíz, Norvégia hét, Oroszország hat, Mexiko hat, Chile négy, Argentína és Brazília két-két lakossal négyzetkilométerenkint.

Borzalmas hajózás. Mint Port Elizabethből jelentik, borzalmas útja volt az Almora hajónak, a mely Liverpoolból Sidneybe tartott. A hajó hétszáz mérföldnyire Port Elizabeth-től, a legközelebbi kikötőtől meggyulladt. A füst oly sűrű és a hőség oly szörnyű volt, hogy a legénységből senki sem mert a hajó belsejébe hatolni. A füsttől és hőségtől nemsokára oly közelre sem merészkedtek menni, hogy vizet öntsének a tüzre. Folytonos veszedelem közt törekedtek Port Elizabeth felé. Másnap nagy vihar kerekedett és a hajó már most tüzzel és vízzel küzdött. A hajón levők helyzete kétségbejuttató volt. A tűz a hajó belsejéből folyton kicsapott és a földézetet fenyegette, azonkívül oly veszedelmes gázok fejlődtek, hogy az emberek egy része, köztük a kapitány felesége és gyermeke eszméletét veszítette. Ehhez járult az is, hogy az elérhető élelmiszer elfogyott. Választaniok kellett az éhenhalás és a közt, hogy megkíséreljék a hajó alsó részéből élelmiszert hozni föl. Néhány bátor ember, a ki nedves szivacsot tapasztott a szájához, leereszkedett a füstbe. Két óra hosszat küzdöttek az emberek, egyik ájult matrót a másik után huzzák föl a mélységből, míg egy zsák lisztet és egy kenyeret fölhoztak. Tíz ember eszméletét veszítette munka közben. Husz napi borzasztó kínlás és aggodás után végre megérkezett az égő és füstöt okádó hajó Port Elizabethbe, a hol a kikötő tüoltósága néhány napig vesződött vele, a míg a tüzet elfojtotta. A rakományból háromszáz tonna teljesen elpusztult.

A föld szaga. Faluhelyen estefelé, esős nap után érezhető a nedves földnek az a sajátos szaga, illata, amely jól esik az embernek, szinte tágitja a tüdőt. Azzal azonban, hogy mi okozza e szagot, még nem vagyunk tisztában. Eleinte azt gondolták, hogy a körleg villamosságából kiváló ózon; fölmerült továbbá a kérdés: vajjon ez nem a föld jellemző szaga-e, mint ahogy a kaucsuknak s a bőrnek is megvan a maga különleges szaga? M. G. Clarke Nuttal angol természettudós újabban ismét fölvetette a kérdést és kimutatta, hogy e szag ama mikroszkópi és titokzatos világ egy részének működéséből keletkezik, amely ott lakozik, ahol mi csak a szervesetlen anyagok egybetömörülését látjuk. Ha valami rögit veszünk kezünkbe, mikroszkópikus megfigyeléssel a szervesetlen mirádjaikat találjuk benne, amelyek a növények határtalan országának legparányibb képviselői, észrevehetetlen gombácskák, amelyeknek létéről sokáig még sejtelmünk sem volt.

Mire jó a kínai? Kinából a német hadsereg vitéz fiainak tetteiről nemcsak az ugynevezett Hunlevelek beszélnek már, hanem fényképek is érkeznek Kinából, amelyek szintén a német katonák ötletességét bizonyítják. Egy német ember nemrégén — mint Berlinből írják, — hazaküldött egy fényképet, amely a következő épületes jelenetet ábrázolja: A kép közepén van egy kínai ember aki négy kézláb guggol. A kínai háta asztalul szolgál. Körülötte német katonák ülnek és kényelmesen — kártyáznak, ütik a lapot a kínai hátán. Mindegyik katona egy összezsugorodott kinain ül, aki tehát mint szék szolgál a győzteseknek. Ez a dolog is mutatja, mennyire elvadtak a német katonák Kinában, követve császáruk parancsait.

Katonai brutálítás. Hihetetlen durvaságot követett el Boroszlóban egy Barton nevű altiszt az egyik közlegényével: bekötötte a lovak közé a jászolhoz s rákényszerítette, hogy egy óra hoszán át szénát rágjon. Viprik, a szerencsétlen legény, meg is tette a parancsot, de pajtásai addig csufolkodtak vele, míg föllebbvalóinak is fülébe jutott Barton káplár brutális viselkedése. Haditörvényszék elé állították a basáskodó altisztet s öt hónapi fogságra ítélték el.

Gyermekekrabló sas. A szepességi Fridman községben egy köszáli sas elrabolta a három éves Kiszyor Annát és szédítő magasságból leejtette. A szerencsétlen gyermek szörnyet halt.

Megették a patkányok Borzalmas leletre bukkant a lacházai kerület népszámláló biztosa a pesti határral szomszédos Csóka-Kató-pusztán, minap reggel. A majorság lakóházának szobájába lépve iszonyulásvány tárult szeme elé. A szoba sarkában egy tulipános ládán egy véres alak ült teljes mozdulatlanságban. A biztos nyomban visszavonult és lármát csapott. Senki sem jelentkezett. Az egész pusztán egyetlen egy élő lény sem volt. A biztos erre Laczházára ment és ott az esetről a községit elüljáróságnál tett jelentést, amely viszont a pestvidéki törvényszéket értesítette a dologról. A törvényszék az orvost küldötte ki a helyszínére. Ott magállapították hogy a hollott Devecsery Abel a pusztának gazdája. Devecsery bár beteges ember volt, mégis magányosan édegelt a pusztán. A jómagával tehetetlen ember azután most a napokban megfagyott, a patkányok pedig időközben lábát-kezét teljesen leragták.

Szerkesztői üzenetek.

Gyöngyösi József urnak Baróth. Kérésére legközelebb meg fog felelni az olvasóinkat megynkint kimutató jegyzék, melynek közlését mai számunkban kezdtük meg. **Kuti János** urnak, Apatin. Az egyesületbe bármely ágazattól és körülmöbbség nélkül fognak beléphetni a kartársak A környékbeli uradalmiakat nem lehetne ügyünknek megnyerni? **Biró Sándor** urnak. Hosszúfalu. Ez év június végeig rendben vagyunk. **Udvözlét! Huszty Károly** urnak, Szilágy. Az utalvány lap tévedésből került lapjába. Junius végeig rendezve van előfizetése. **Bögözy Gyárfás** urnak, Miskolc. Előfizetése a múlt év végével járt le. **Mészáros György** urnak, Csesznek. 2 k. beérkezett. **Kanyar János** urnak, Gabar. Előfizetése junius végén fog lejárni. Köszönet az új előzető szerzéseért! **Tóth József** urnak, Isaszeg. A szerkesztői üzenetekbe csak azok nevei kerülnek, kiknek valamely kérdésükre felelünk. A jó kívánságát tiszta szívből viszonzozzuk! **Kacsó András** urnak Samagyom. 4 koronát javára irtuk.

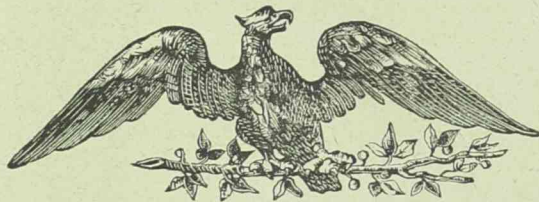
Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Az állat-preparatummok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajainak kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

BUDAPEST, József-körut 13.

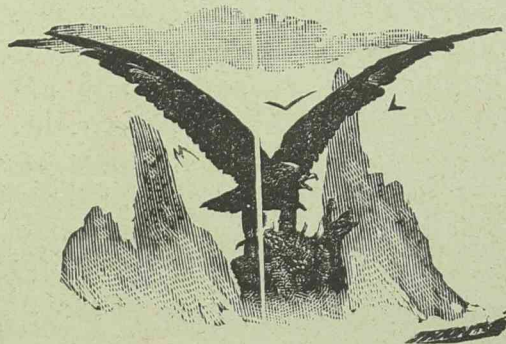
Emlősök és madarak természetesen a legújabb módszerrel (modellrozással) készíttetnek: szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagysága	0.80—1 frt.	Pintynagysága	0.80—1 frt.
Menyét	2 "	Galamb	2 "
Nyest	5 "	Erdei bagoly	3 "
Róka	9 "	Nagy suholy (Uhu)	6 "
Vaddisznófej	15—20 "	Sas (nagy)	12 "
Szarvasfej	35—40 "	Keselyű	12 "
Siketfajdkakas dürgő helyzetben ágon faldiszul			10 "
Nyir	" "	erdő részletet utánzó álv.	7 "
Siketfajd fej és fark faragott tablettán			5 "
Nyir	" "	" "	4 "

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati trophéák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szobadiszek, madarak mint faldiszek, emlősbőrök tepicheknek természetesen utánzott fejekkel. **Őz, szarvas agancsok** mondrozása tablettákra, levetett agancsok koponyautánszatokra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számíttatik.

Az intézet kitömése ezéla frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sasfajokat, fajdkakasokat, uhu és tuzokokat, Medvét és medve-bocsot, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árakkal lesznek fizetve.

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoológiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szőrmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

BUDAPEST, II, Donáti u. 7.

A természet } állattani, vadászati és halászati
és Halászat } képes folyóirat. Egy évre 6 kor.
Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.